

ANALYSEMETODE OG MARKØRER DEN TREENIGE HJERNE

Arbejdsrapport november 2015, Marianne Bentzen

ANALYSE OG IDEER TIL INTERVENTIONER

Generel instruktion:

Sid/stå/gå i stillingen på barn eller forælder – mærk hvordan det føles og beskriv konkrete sansninger ud fra det autonome kompas - og de limbiske/præfrontale følelser/fornemmelser/indtryk du får.

Derefter undersøg dine fornemmelser – hvor kommer de fra?

Kig på barn eller forælder og se om du kan se hvad det var, der gav dig følelsen/indtrykket. Hvad er det jeg ser derude, som giver den fornemmelse i mig?

Brug de autonome, limbiske og præfrontale markører til at få overblik over funktionen på hvert niveau.

Find derefter nærmeste udviklingszone – husk at den ligger i forlængelse af mestringszonen!

Find til sidst interventioner/måder at være sammen med barnet/borgeren på, der ligger i udviklingszonen.

Oversigt over autonome markører, • ved dem der nemt kan registreres i interaktion:

- Øjenkontakt, fx stirrende – undvigende – synkroniseret – tom – og pupiludvidelse/sammentrækning

- Ansigtmimik

- Stemmens udtryksfuldhed – behag / ubehag

- Rytmer i samtalen og den nonverbale kontakt

- Kontaktoplevelse – fx dissociation

Aktivitet, fx spænding, afspænding, tics, ro/uro

Puls og åndedræts-hastighed

Kropsholdning (mere om det i det limbiske)

Evne til at sanse kulde, varme, behag, ubehag, smerte, kropssansninger, vitalitetsaffekter

Døgnrytmer

'Dimsning', som kan være omkring munden, hænderne eller andet

Tårer eller savlen

Oversigt over limbiske markører, • ved dem der kan registreres i interaktion:

- Egocentrisk og altercentrisk deltagelse

- Sammenhæng ansigt – følelser – ord

- Kroplige udtryk for følelser

- Legeimpulser

- Mødeøjeblikke

- Resonans, fælles følelser

- Afstemning og 'vi'-følelse

- Fejlafstemning og genafstemning

- Fælles tredje

- Protokonversation

- Følelsesmæssige forventninger til interaktion

- Roller i interaktion
- Adfærd i forhold til pædagogen som tryk base/tryk havn (fx søger selv at kunne gå ud – 'bliver ude' – søger ind til pædagogens beskyttelse eller støtte – klæber).
- Offer (appel) – krænker (irritation) – hjælper (omsorg)
- Markeret spejling

Tilknytningsstil (kan først vurderes ved længere kendskab)

Selvværd (følelse af at være velkommen, ønsket, værdifuld)

Præfrontale markører, • ved dem der kan registreres i interaktion:

- Impulshæmning/impulsaktivering (viljeshandling)
- Selvtillid og stolthed (jeg kan gøre det godt, have tillid til det jeg kan udrette)
- Skam
- Skyld
- Opfatte og tilpasse sig til sociale normer
- Moral
- Narrativer
- *Mentalisering*: tænke klart (rationelt og kausalt) og føle klart. Kunne se sig selv (venligt) udefra og andre indefra.
- Mentalisering ses først i interpersonel adfærd, derefter i mange år i symbolleg og rolleleg, og først ved 7-8 års alderen i tanker og sprog. Nogle enkle udviklingsniveauer:
 - empati, vise omsorg for en anden der har brug for det,
 - perspektiv (Smarties testen) hvor jeg forstår at en anden ikke ved det, jeg ved.
 - forstå at en andens følelser og tanker motiverer deres handlinger og interessere sig for det
 - forstå hvordan en anden oplever tredje persons handlinger, følelser og tanker.